

MATEW JÕ KÀHHÔC

*Pê Joje cute ajpên par xà to ajmār hamre
Matew 1.18-25*

¹⁸ Pê Jeju Crixto pým xà hane he. Pê Marijkwýj me Joje ramã ihcunĩ kam, cute me hikwa xà na, me ajpên par pejtu. Ne me hikwa xwýjrea na, cormã Marij cunĩ kam, ramã Pahpãm Carõ Pejti kôt ihkra ne ihtic. ¹⁹ Ne Joje pê hũmre pê catyt kam ipa catê, ne hàhcaprĩ, ne hàhcajrēnti, na pê Marij te apu ihpahàm cupate, nee mehcunea kam mare mã, jũm te ahti na kam ihkra na ihkôt harēn kêanre prãm nare. Cwýrjapê ri aracri cute Marij me hikwa tuw na me ajpên par xà ata to hamre to prãm.

²⁰ Ne caxwa ata kam, nõr xà kam nõ ne ita to amji kampaa, ne hõt. Mã ipimtir kam, cõjkwa pĩn Pahhiti pê Pahpãm jarkwa na imprar catê nõ hýrmã iwryc ne cumã:

— Hàpà Joje, apê pahhi xwý pê Tawi tàmwxwý tàmwxwý ita! Nee ca apu amji mã pa nare, ne atýj Marij pê gĩxi ita na amji capa. He nee jũm te kam ihkra nare, ne Pahhiti Carõ Pejti kôt ri ihkra. ²¹ Quê ha cumã ihkra xũmre nõ ihpým, ca ha caa cumã haprý to Jeju. Ne haprý ita kôt harēn xà te “Pahpãm te me hũtār catê”. Ampo na? He quê ha akra ita ihtýj mehkwy kēn catia ata pê me hũtā. ²² Ne ampo na ri gĩxi te hajýr? Pê ramã Pahpãm jarkwa to ihcakôc catê japrý te

Ixaj xwỳ ata gĩxi to awjarẽ, na quê ha hane. Na pê to hũjarẽn to:

²³ “Quê ha jũm cuprỳ ne ihcunĩ kam ihkra, ne cumã ihkra xũmre nõ cato, quê ha cumã haprỳ to Emanew” hane. Ne Emanew ita kôt harẽn xà te “Pahpãm me pahcotea na ipa” — hajj̄r.

Hõhõ, Pahhiti jarkwa to imprar catê te Joje mã hũjarẽn to hajj̄r, ne ma hacpỹ mã cõjkwa wỳr cute amji jaxàr. ²⁴ Mã Joje pimprar, ne cute Pahhiti jarkwa na imprar catê ata jarkwa kam hapac pyrentu. Ne ihtỳj cute Marij pê hĩxi na ahna amji caxàr, ne nee cute me ajpẽn par xà ata to hamre nare. ²⁵ Cakrô, pê nee cormã hĩxi tic ata na ihcaxun nare, pê ahnaa cumã ihkra xũmre pỳm, pê cumã haprỳ to Jeju.

2

Pê mehkrã kreti kwỳ Jeju pupun prãmte me cato

Matew 2.1-23

¹ Pê Juta jō pjê kam, Pãw jō krĩ kam Jeju ihpỳm. Pê caxuawHeroti pê Juta jō pjê to ihhimpej catê. Ne amcro ata kam me hũmre krã kreti te amji jahkre pejti kwỳ ajco me caxêre cunea te amji kamhapac xà to me hahkre to me ipa. Ne cute me pyt japôj xà rũm, Juta jō pjê kam, Krĩpinkrên wỳrme caxêti pupun, ne maihkôat pyt cjêj xà wỳr me pra. Ne krĩ mã me cator. ² Ne curia amehkrĩ catêjê cukij ne me cumã:

— Jõ ri mõrmõ jũm krare pê Juta catêjê jõ pahhi ata pỳm? He waite ihmat ri pyt japõj xà rũm, me ijõ pjê pĩn, ite me hõ caxêti pupun, na wa ajpẽn ite amehkĩn, ne amji mã hũpahti to prãmte hỹrmã me pra — hane.

³ Mã Heroti pê Juta jõ pjê jõ pahhi ata te me hũjarẽn xà ita par, ne ampeaj kam, jũm te hũhhyr ne haxà kam pahhi na hàr na, cumã hũpa. Mã curia mehkrĩ catêjê cunea mã, pahhi ata te me kam incryc cumã hũpa. ⁴ Mã cute Pahpãm mã mehcajrẽn catêjê jõ pahhi me, me cumã Mojxe xwỳ te me hapackre xà to hahkre catêjê te me cuprõn, ne pahhi pỳm xà na mehàhcukjêr to:

— Jõ ri quê ha Crixto pê pahhi na Pahpãm te capi ne ihkujahêc itaihpỳm? — hajỹr. ⁵ Mã cute me cumã harẽn to:

— Ita ri Juta jõ pjê kam, Pãw jõ krĩ kam ri ihpỳm xà. Ampo na? Hepê ramã Pahpãm jarkwa to mehcakõc catêjê Pahpãm jõ kàhhõc kamita na mehhõc to me hane he:

⁶ “Pãw jõ krĩ, acrire cakrõ,
krĩ cuneajirõa pê acati.

Ampo na?

He akaam ri me ijõ Pahhiti cator xà.

Ne quê ha cato,

ne me ikwỳ pê Ixaher catêjê cunea to ihhimpej,
ne me hamã” hane — hajỹr.

⁷ Mã aracri Heroti te pyt japõj xà rũm me hũmre krã kreti me mõ atajê na hàhwỳr, ne cute me ajpẽn par, mã cute caxêti na mehçukij to:

— Jũ caxuw mã caxêti ata cator? — hajÿr. Mã me cumã:

— Caku pyxit jirôa pê ri ramã cator — hane. ⁸ Jirô pê mã ri cute Pãw jô krĩ wÿrmehkujahêc, ne me cumã harkwa hêj xia hyr to:

— Ca ha me pra ne jũm krare ita na me acato, ne me imã harên par peaj ne. Mãr wa hanea ne me acuxà hõmpu, ne itÿj amji mãhũpa, ne imã ihkĩnti ne — hajÿr.

⁹⁻¹⁰ Mã cute me pjê jô pahhi ata jarkwa par jirô pê mã ma me pra, ne pry kôt hipêr cute me pyt japôj xà rũm caxêti ata pupun. Necute me caxêti pupun xà ata pyrênampeaj kam me hakry, ne me cumã amji kĩn. Mã caxêti ata me cumam tẽ, ne Marij ikre kam ihkra to hÿr xà atacwÿrpê hàhhuc. ¹¹ Mã ikre mã me hàr, ne cute me Marij me ihkra ata pupun, ne cute amji mã me hũpahti na amji to me ipipêprãmte, cuna mã mehkôn krã na me hÿr. Ne me cumã mehkĩnti na me amjijarên jirô pê, cute me cumãampo cjên xà jihê mên, ne me cumã me ampo pejti jôr xà atajê jôr. Atajê pê wakÿre prà tepti pê ôr me, ampo jacrô cuxwati ata me, ampo pêpĩhhôc pê ràm jĩn pyrác, ne cuxwati ata me. Ne ampo atajê cunea na hÿjàhwÿar to hàhwÿr.

¹² Mã caxwa ata kam Pahpãm te me hõt kam me cumã hũjarên, ne me cumã:

— Me apê pyt japôj xà pĩn me acator catêjê, ca ha nee hacpÿ mãHeroti pê pjê jô pahhi ata wÿr me amji jaxàr, ne me cumã ahkrare nõ atajarên nare — hajÿr. Cwÿrjapê ri me hõpjê wÿr, ma pry nõa kôt, cute me amji jaxàr.

Pê Ejit jō pjê wỳr me cuto

¹³ Mā me hōmpun catêjê, ma ramã memprar jirô pê, cōjkwa pīnPahpām mā memprar catê nō te Joje jōt kam cumã ihkra to hūjarên to:

— To jỹ ne gĩxi me ihcāmter to atēm pyrentu, ma Ejit jō pjê wỳr, ne curiame ahtwỳ ne me akrĩ. Wa ha pa jũ caxuw ate me amji jaxàr xà to meamã awjarê! Ampo na? Nee mã ampo na nare. Pjê jō pahhi pê Herotiihtỳj apu ahkrare ita japê, cute ihcuran prãmte — hajỹr.

¹⁴ Mā Joje jūjarêan kam hỹr ne cute ihkra impỳn, ne ma caxwaa riinxi me, Ejit jō pjê wỳr me to tẽ, ne amcro nōa na curi me cator. ¹⁵ Ne curia me hàhhuc ne mehkrĩ, ne curi mehkrĩ ita na mã me ahnaaHeroti tyc, mã cormã hacpỹ mã, cute me amji jaxàr. Ne pê rỳ pêa mã ramã Pahpām jarkwa to ihcakôc catêjê Jeju na, me hō kàhhôc kam, mehhôc ata harên to hane he:

“Ite, por Ejit jō pjê kam apu ikra mō ata na, ijàhwỳr” hane.

Pê ihkàhhôc kam ahna mehhôc xà ata na pê hane.

Pê Heroti me ahkrare jipej

¹⁶ Mā Heroti te pyt japôj xà rũm cute amji jahkre pejti te caxêti pupun catêjê te mempar nare na, me hahkre pej, ne ame kam incryac to me kam incryc. Ne cute hō krãhtaremã ahkrare xũmre curan na harkwa hyr to:

— Ca ha Pãw jō krĩ me, krĩ ajpên cahi nai-hcuhhê atajê cunea kôt me ahkrare xũmre na caku pijakrutnare atajê cunea curan to me mō —

hajÿr. Mã harkwa kôt cute me hipej. ¹⁷ Ne pê Jeremij pê Pahpãm jarkwa to ihcakôc catê ata ramã rÿ peamã ita jarën to hane he:

¹⁸ “Quê ha krĩ ata kam ame amrãhti.

Quê ha pyjê cunea amehkra japê xà toamencwÿr
to me ipa kam me to încrà tu.

Ne tee ame hõhtÿj to prãm.

Ampo na?

Nee mã ampo na nare.

Quê ha me cupê mehkra xÿmre cunea me ty,
cwÿrjapê quê ha cama amencwÿr to ame ipa”
hane.

Mã hÿjarën xà ata na cute hajÿr.

Pê Ejit pĩn me amji jaxà

¹⁹ Mã Heroti tyc jirô pê mã, cõjkwa pĩn Pahpãm mã memprar catê nõte Joje jõt kam hÿrmã cator, Ejit jõ pjê kam, ne cute cumã hÿjarënto:

²⁰ — To jÿ ne gĩxi me ihcãmter to ma hacpÿ mã me gõ pjê wÿr amji jaxà. Ampo na? He nee mã ampo na nare, ramã, por cuteme akra curan prãm atajê tyc par — hajÿr.

²¹ Mã Joje jÿr, ne cute ihkra impÿn, ne ma inxi me, hacpÿ mã me to amjijaxà, ne me to mõi, Juta jõ pjê wÿr. ²² Ne cute me Arquirãw pê Heroti xwÿ kra pê hÿm jaxà kam pahhi na me harën par. Na ri curi me mehkrĩ na me cumã hÿpaa to hÿpa. Cwÿrjapê ri hipêr Pahpãm te Joje jõt kam Hĩpõjajo jõpjê wÿr me hator. ²³ Mã ma harkwa kôt hacpÿ mã Hĩpõjajo jõ pjê wÿr cute me amji

jaxàr. Ne curia hipêr Naxare jõ krĩ kam mehkrĩ. Ne pê Pahpãm jarkwa to ihcakôc catêjê nõ ramã rỳ pêa mã Pahpãm kra pê ahkrare ata jarênto hane he:

“Naxare jõ krĩ pĩn pê cato” hane.

5

Parixêw catêjê jirôa pê me pampej na me pamã ihprãm

Matew 5.17-30

¹⁷ Ne Jeju hanea ne me cumã:

— Nee ca, ite Mojxe xwỳ me, Pahpãm jarkwa to mehckakôc catêjê te me hapackre xà ata to hamreprãmte icator na, ame icãmjĩ nare. Wa quêt catyt kam, cute me hapackre xà ita kôt ipa, ne me amãihkôt harên to impej to ihcuhtacti, ca ate kam me gapac, ne icuxà catyt kam me apa prãmte, wa icator.

¹⁸ — He wa nee ame amã ihêj xi jarên nare, ne ampeaj kam wa me amã awjarê. Quê ha nee côjkwa me, pjê kam ampo cunea jamre xà wỳr Mojxe xwỳ me Pahpãm jarkwa to mehckakôc catêjê te me amji kam hapac xà na ihkàhhôcata hóc pyxitre nõ ipictor nare. Quê ha hajÿr to ihcuhhê rohnÿtti mã, ne ihkàhhôc kam cute mehhôc catêjê te ampo te jũ mãn xà atajêquê ha ihtÿj hane. ¹⁹ Na quê ha jũm te Pahpãm te me pamã harkwa jirên xà ata par nare, ne amjia kôt, amji kôat jũm jũpar nare to cumã hahkre na, quê ha ihtÿj côjkwa kam Pahpãm himpejxà kam incire ne, ne Pahpãm cuna mã ihkêanre. Jĩkjê na, quê ha jũm te Pahpãm te mepamã harkwa

jirên atajê kam hapac, ne amji kôat catyt kam, jũm jũpar to cumã hahkre ata, quê ha cõjkwa kam Pahpãm himpej xà kam catia to cati.

²⁰ — He ampeaj kam wa me amã harẽ. Parixêw catêjê me, Mojxe xwý te me hapackre xà to hahkre catêjê me, me cumãa ihhêj ne catyt kam meipa. Ne Pahpãm mã nee catyt kam me ipanare. Na ca ha Pahpãm himpej xà mã me acjêj prãm na, ca ha itajê jirôa pê catyt kam me apa to prãm.

Cu ha nee jũm kam me pancryc nare

²¹ — Xà pê ca nee Pahpãm te me aquêtjê mã harkwa hryr to:

“Nee ca amehcuran nare.

Quê ha jũm ahcura,

ca ha ma cute mehcukij catê wýr me to pra,

mãr quê mehkên na me hahkre pej,

ne mehkên jahpan xàna mehkên mã me cumẽ”

hajýr kam me gapac nare? ²² Ne wa ha me amã ihkwý jirô pê týj ita jarẽ he: “Quê ha jũm te apu mehkwý nõ kam incryc na, quê haihtýj cute apu kam incryc ita na hanea ne mehcukij. Ne quê ha jũm mehkwý nõ mã harkwa to: ‘Ampo cunea na gamreare’ hajýr na, quê ha ihtýj cute cumãn xà ita jahpan xà na cute mehcukij catê wýr me to mõi. Ne por jũm apu mehkwý nõ mã haprý kèanre pyxwý ata, quê ha ramã me pahcurê xwýn pê Xatanaj jõ cuhy wýr mõi xàa kam ipa”.

Cu pahte me to ihcupan xà to impej pyrentu to prãm

²³⁻²⁴ — Na ri cute hajÿr. Nãmri ca ha ate Pahpãm mã hũrkwa kam ampo jõr to amõr na, ne curia ate me akwÿ nõ te ampo na akam incryc na to amji japackre na, ca hacuria ate Pahpãm mã ampo jõr xà ata jicu, ne ma tẽ ne mam me akwÿ nõ me ajpẽn mã acaprĩ, jirõ pê ca ha amji jaxà, ne cormã ate Pahpãm mã ampo jõr xà ata gõ.

²⁵ — Ne quẽ jũm akam incryc na, ato xwahna prãmte, ma mehkên cukij xà wÿr me ato mõrkwÿa kam, ca ha me amji to impej. Ampo na? Ca ha ate me amji to impej nare kam ahnaa mehkên cukij catêacato, ne cumã me agõ, quẽ ha makrãhtare mã me agõ, quẽ ha me gaxà. ²⁶ He ampeaj kam wa ha me amã awjarẽ. Quênee gãmjõr par nare kam, jũm amã hikran nare.

²⁷ — He xà cute me amã Pahpãm jarkwa jarẽn to: “Nee ca ahti na ame pyjê to me axy nare” hajÿr na gũpar nare? ²⁸ He wa ha me amã ihkwÿ jirõa pê ihpa tÿj ita jarẽ he: “Quẽ ha jũm cama pyjê nõ pupu, ne kam cumã amji caprẽp ata, pêihhêj ne ramã cute ahna hũhkra” hane.

²⁹ — Cwÿrjapê quẽ ihhêaj to awpõc rũm ato akên na aton prãmte ampo kên pupu, ca capa neto awcapê. Nãmri ca ha ate caxâr nare na, quẽ ha gĩcunea ihkên mã axà. ³⁰ Ne quẽ ihhêaj to awpõc rũm gũhkra akên na aton prãmte ampo kên to, ca hanea nehakep ne to awcapê. Nãmri ca ha ate hakep nare na, quẽ ha gĩ cunea ihkên mã axà. He me pamã me pahcukrã xà te amji

jĩkjê ita na, cute jũ mǎn nare, ne Xatanaj jŏ cuhy kam me pajĩ cunea pÿpÿm xà ata ri ampo kên itajê cunea jirôa pê ihkêanre.

Cu ha nee ihcaprÿ na Pahpǎm japrÿ na to amji mǎ me pahcakôc nare

Matew 5.33-37

³³ — Pê Mojxe xwÿ me panquêtjê mǎ: “Ca ha ate Pahpǎm japrÿ na ampo na cumǎ amji ton na, ca ha atÿj to” hane. ³⁴ Ne pa, wa ha quêt cama amǎ to hahkre to hane he: “Ca ha ate ampo na amji ton xà ata kam, ca ha nee ihkaj na Pahpǎm japrÿ to acakôc to, ‘ÿhÿ, wa ha Pahpǎm japrÿa na itÿj to’ hajÿr nare. Ne nee ca hanea ne ihcaprÿ na cŏjkwa pê Pahpǎm krĩ xà to amji mǎacakôc nare. Ampo na? He curũam ri me pahto ihhimpej. ³⁵ Ne nee hanea ne pjê to amji mǎ acakôc nare. Ampo na? He pjê ita pê ri ihhêj rũm ihpar pyxwÿr xà. Ne nee ca Krĩpinkrên to amji mǎ acakôc nare. Ampo na? Hecupê Pahpǎm pê Pahhiti jŏ krĩ. ³⁶ Ne hanea ne nee ampo kôt akrǎa to amji mǎ acakôc nare. Ampo na? Jũ wÿr ca me anŏ amjia kôt me pahkĩ nŏ pyxit peaj to haka, nare, to ihtycti ne. ³⁷ Ne quêt ca ha cama harên to, ‘ÿhÿ, wa ha to’, nare, ‘Quê, wa ha nee ton nare’, hane. Ne nee hirô pê mǎ garkwa nŏ to acakôc nare. Ampo na? Pom ca me acakôc to impejti jirô pê, hipêr me ampo na me amji to itajê, Xatanaj pê me pahcurê xwÿn pĩn ri hapôj” hane.

6

Cu ha nee jũm te me pampejti na me pajarẽn na, mehprãm nare

Matew 6.1-8

¹ — Ne wa ha hanea ne me amã ihnõ ita cawpa he. Co he! Nee ca cute ahna me apupun prãmte me kam mare mã Pahpãm mã hàpên xà impejti atajêton to apa nare. Nãmri ca ha ate me ita tohajÿr na, ca ha nee me cõjkwa kam Apãm Cati te me amã ampo pejti jõr xà ata cwÿr nare.

² — Ne ca ha ate jũm pê hamreare ata mã cute ampo na ihprãm ata jõr na, ca ha aracri cumã agõ. Ne nee ca ha apê jũm pê caxwãm pê cute amji kam hapac xà kên, ne põ rũm ihhêj ne imej atajê nõ pyrác nare. Ne nee ca me cuxà Pahpãm mã mehcakõc xà jũrkwa me, krĩcape na apu amji pejti jarẽn to amõr nare. He jũm te impejti na amji mã me harẽn prãmte ri, ame hajÿr to mõ. Ne cute amji mã me harẽn pejti ata pê riïhhêj rũm hàmcwÿr xà. Na quê ha nee Pahpãm hipêr cumã ampo jõr nare na, ca me to amji japackrea ne.

³ — Ne ca ha cute ampo na me prãm catêjê mã ampo gõ, ne ate cumã ampo jõr xà ata na amji to amxu, quê nee gõikwÿ nõ peaj ahna gahkre pej nare. ⁴ Ca ha ampo pejti to, ne atÿj to amxu, ne ahna amji to apimxur peaj ne, quê nee jũm ahna gahkre pej nare, quê ha Apãm Cati pit ate apimxuar pêampo ton xà ata na apupu, ne hahpan xà na amã amgõ.

⁵ — Ca ha Apãm Cati mã acakõc prãm, ne nee apê me caxwãm pê mehkêanre, ne põ rũm

mempejti atajê pyrác nare. He mehkêanre itajê me kam maremã Pahpãm mã mehcakôc xà jürkwa kam mehcuhhê, ne krĩ cape kam mehcuhhê, ne me kam mare mã me cumã Pahpãm mã mehcakôc, ahna mehcunea te me hõmpun prãnte. Ne cute amji mã me harên pejti ata pê riíhhêj rûm me hãmchwyr xà na, ca me to amji japackrea ne. ⁶ Na ca ha, jûm te Apãm Cati pupun xà nare ata mã, me acakôc to prãm, ne gürkwa caxwÿn mã me acjêj ne amji na me to hihê. Ne curia ca ha aracrijûm te, me ate me Apãm Cati mã me acakôc na, me apupun nare xà ata mã me acakôc. Quê ha me Apãm Cati ata aracri cumã me acakôc na me apupu, ne hahpan xà na cute me amã hãmjõr xà ata to me amã amgõ.

⁷ — Ne ate Pahpãm mã me acakôc xà atajê kam, ca ha nee me apê mehcakrit pê Pahpãm jahkre kêatre atajê pyrác, ne amji cuxà cumã me acakôc xà atajê pit jarên nare. He ihtÿj amji mã cute me Pahpãm mã mehcakôc to iryti ata kôt, cute me kam hapac na amji mã me to hane. ⁸ Ne me apê me hÿrác nare. Ampo na? He ate me Apãm Cati wÿr xà atajê xwÿjrea na, ramã ahna cumã me gahkre pej.

*Pê Jeju Hÿm Cati mã mehcakôc to hahkre
Matew 6.16-18*

¹⁶ — Ca ha gápàn nare kam apijacria kam, Pahpãm mã amji cajrên kam pra, ne nee apê jûm pê põ rûm íhhêj ne impej ata ne aracri caxwãm pê cuteamji kam hapac xà kên ata pyrác nare. Ampo na? He cute me hajÿr catêjê quê ha

Pahpãm mã mehcakôc tỳaj kam pra, ne ihtỳj pro to ame amji kuc jipro, mãr quê mehcunea ahna me hõmpu, necute me ipijacri tỳaj kam Pahpãm mã mehcakôc na mehcãmjĩ. Ne cute ampo na amji mãme harẽn pejti ata pê ri ihhêj rũm me hàmcwỳr xà. Na ca me to amji japackrea ne. ¹⁷⁻¹⁸ Ca ha Pahpãm mã acakôc prãm, ne quêt akuc cuhhõ, ne akĩ pê, ne amji cùmpej, mãr quê nee jũm apijacria kam Pahpãm mã me acakôc xà ata na me gahkre pej nare. Quê ha Apãm Cati pupun xà nare ata pit, atecumã me acakôc xà ata na me gahkre pej. Ne quê ha ate apimxuar pê ampo pejti ton atajê jahpan xà na, cute amã ampo pejti jõr xà ata gõ.

7

Pahpãm wỳr pry me harkwa hatàtre

Matew 7.13-14

¹³⁻¹⁴ — Me ate ito amji mã me ahimpej xà ata pê ihhêj rũm Pahpãm wỳr pry me harkwa jatàtre, ne ipimxurure ata. Mã nee ahna me hàhtõa ne mencjêjnare, ne me pyxitre ne ahna me acjêj. Ne amjia kôt me ipa xà ata pê ihhêj rũm me pahcurê xwỳn jõ cuhy wỳr pry, me harkwa pohti ne catihti ne hirãa pê hikwa ata. Mã me hàhtõa ne ahna me acjêj. Na ca ha me pry hire pimxurure me harkwa hire ata japê — hane.

Pê me hàhtõti me amji mã me ajkra

Matew 7.28-29

28-29 Ne cute me cumã ampo to hahkre jicu, mã me hàhtôti atajê te, cute mempar xà ata to amji mã me ipikrar, ne me ajpën mã:

— Pÿhàpà, mã ajte hũmre ita te me pamã ampo to hahkre xà ita, pê nee cute me pamã Mojxe xwÿ te me pajapackrexà to hahkre catêjê atajê pyràcnare, ne quêt amjia kôt, harkwa kôt, me pamã ampo to hahkre to ipa — hajÿr.

9

Pê Jeju mento tũm to ajkrut ne me caprã

Matew 9.27-38

27 Pê pjê nõ kam Jejuapu mō. Mã mento tũm pijakrut ne ihkôt me cumãhàkjêr to mō, ne me cumã caràr to:

— Pahhi Tawi xwÿ tàm xwÿ ita, me icaprã ne — hane.

28 Mã ma Jeju mō ne ikre nõ mã me to hàr, mã mento tũm atajê hũ na pire mã me xa. Mã cute mehcukij to:

— Xà ca ampeaj kam ajkĩ amji mã me ito ahimpej? Xà ampeaj kam ite me acaprãr na ate amji mã me ito hajÿr? — hajÿr. Mã me cumã:

— Ÿhÿ pahhi, ca ha atÿj me icaprã — hane.

29 Mã Jeju te hũhkrahhi to mento huc, ne me cumã harkwa to:

— Pom ca ampeaj kam ito amji mã me ahimpej xà ita te ri me acaprãr — hajÿr. 30 Mã hamre, mento itajê caprãr pyrentu, mã ihtÿj me rīt. Mã Jeju te me cumã harkwa to:

— Ca ha nee jũm mã ite me ato hajÿr xà ita na me ijarën nare — hajÿr. 31 Mã ma me pra, ne

cute me to ihhimpej xà ata kaj na, ihtỳj pjê ata kam mehcunea mã Jeju jarên to me mỗ.

Pê Jeju ihpêrkêr caprã

³²⁻³³ Ne memprar jirô pê mã ri ajpên Jeju wỳr me jũm xũmre kam ampo carõ kên, mã ipêrkêrne nee ihcakôc nare to me mỗ. Mã Jeju te intête ampo carõ kên ata cator. Mã cute ihcakôc kam ihtêm. Mã cute me hõmpun catêjê atajê te amji mã me to ipikrar, ne me ajpên mã:

— Wa rỳ jũ caxuw ite me pajõ pjê ita kam, iteme ampo pejti te hajỳrjê nõ pupun nare — hajỳr.

³⁴ Cakrô mã Parixêw catêjê te ajteare mã me harên to:

— Ampo carõ kên jõ pahhi te ri cumã cute mehkwy japôjxà caxuw carôt jõr, ne nee mã Pahpãm te cumã hõrnare — hajỳr.

Pê Jeju mã me caprĩ cati

³⁵ Mã Jeju krĩ cati me krĩ kryjre cunea pupun toihekôt hapôj to ipa. Ne ihtỳj Juta catêjê te me cuprõnxà atajê kôt, me cumã Pahpãm te me to ihhimpej xà jarên xà impejti na harên to ipa. Ne ihtỳj Hũm carôt kôt hãpên xà pihho ton, ne me hà catêjê cuneacaprãr to ipa. ³⁶ Mã Jeju te me hàhtôti atajê pupun, ne ampeaj kamcumã me caprĩ xà. Ampo na? Por atajê mã amji kĩn nare, ne me caxwãm pê mehpeacre, mã cama mehkri ne ameajkampa. Ne me cupê ihhêj rũm carà cahàcre pê hamãrcatê nare ata pyràac, ne ihtỳj ame ipa, na ri ampeaj kamcumã me caprĩ xà. ³⁷ Ne cute ihkôt me ipa catêjê mã harkwa to:

— Ampeaj kam me pajàpên xà pê Pahpãm wÿr me to mepapipkjêr xà ita cati. He me pajàpên xà ita pê ihhêj rúm pur kam ampo hy to cuprôn xà pyrâac. Ne me to hàpên catêjê ri cormã menchrêre. ³⁸ Na ca ha còjkwa kam Pahhiti na me ahwÿ, mār quê hipêr ajpên me pamã me hàpên catêjê kwÿ kujate, quê me cumã hàpên xà ita to apê — hajÿr.

10

Cu ha Pahpãm jarkwa to hahkre catêjê na me amji to pøj

Matew 10.40-42

⁴⁰ Pê Jeju ihkôt me ipa catêjê te tôxi japackre to hane he:

— Ca ha ma Juta catêjê jô krī atajê wÿr me pra, ne mehcuea mã ijarê. Ne quê ha me ana amji to pøj me ajkaam, ramã hanea ne ina me amji to pøj. Nehãn ne ina me amji to pøj me ajkaam, hanea neramã, por Inxũ Cati te ajpên pjê wÿrikujahêc ata na me amji to pøj.

⁴¹ — Ne por quê ha jũm, jũm pê Pahpãm jarkwa to ihcakôc catê cwÿrjapê ahnaamji capa ata, quê ha ihtÿj jũ caxuw cuxà, Pahpãm te cumã hàmjôr xà ata cwa. Ne quê ha jũm, jũm xũmre impejti incwÿrjapê ahna amji capa ata, quê ha hanea ne cuxà, Pahpãm te cumã hàmjôr xà ata cwa. ⁴² Ne quê ha jũm te, jũm pê ikôt ipa catê cwÿrjapê, cumã cô pit jôr cakrô, quê ha hanea ne, me cuxà, Pahpãm te hahpan xà na jũm ata mã hàmjôr xà ata cwa. Ita to ca me amji japackrea ne — hane.

12

Pê Jeju mã amji to cati prãm nare

Matew 12.15-21

¹⁵⁻¹⁶ Mã Jeju te amji na Parixêw catêjê te amehcuran prãm na me hahkre pej, ne ma tẽ. Mã me hàhtôa ne ma ihkôt me mō. Mã cute me hàcatêjê cunea caprâr, ne me to impej, ne me cumã:

— Ca ha nee me cumã ite me acaprâr ita na me ijarên nare — hajÿr. ¹⁷ Ne ampo na ri cute me to hajÿr? He pê rÿ pêa mã ramã Pahpãm jarkwa to ihcakôc catê pê Ixaj xwÿ ata, ita na ihhôac na ri cute hajÿr. ¹⁸ Ne pê ihhôc to hane he. Pahpãm hũjarên to:

“Ihnãm hã, ite amji mã imã hàpên catê capiita he.

Ne taa mã ri imã ihkĩnti.

Ne taa mã ri imã amji kĩnti to

ne amji to icajpuaw.

Ne wa ite cumã Icarõ Pejti kujahêc,

mã cute cumã amji jõr,

mãr quê ha Icarõ Pejti ata kôatmehcukij,

ne me to ajcokjê.

Ne quê ha me cupê mehcahkrit atajê pê Juta catêjê nare

pê me ijahkre pej nareatajê mã,

ite catyt kam me to ipicokjêr xà jarê.

¹⁹ Ne nee cute amji to cati prãmte jũm me ajpên krac ri ihcakôc nare,

ne nee apu hàkjêr nare,

ne nee quê ha cà pêcute mempar prãmte ihcakôc to iryti nare.

20 Ne quê ha jũm pê ihhêj rũm cajcaj hô nõ ata
 pyràc,
 ne cajõc ne ihcapa na xa, quê ha nee ihkwĩn pej
 nare,
 ne quêt hacpỹa mã hãm to impej,
 ne ihcuhtac.
 Jĩkjê na, quê ha jũm,
 cute amjikam hapac xà ramã ihpeacre,
 quê ha nee jũm ata mã hikran nare,
 ne quêt hacpỹa mã to impej.
 Ne quê ha jũm pê ihpôc xà nõ pyràac,
 ne ramãkyre pê pôr ne ihpôc crire ne,
 quê ha nee ipĩr quê ha ihtyc nare,
 ne quêt to ihpôc cati,
 quê ha pôr.
 Jĩkjê na, quê ha jũm,
 cute amji kam hapac xà kêanre to apu ipa,
 quê ha taa ihtehcajpa,
 quê ha catyt kam apu ipa.
 Ne quê ha catyt kam me to hajỹrto hãm ita kam,
 ahnaa me curê xwỳn tohjê. 21 Ne quê ha pjê
 cunea kam,
 krĩxàre pê mehcahkrit atajê cunea
 jũm ata jikaj, ne to pit mã amji mã mehhimpej
 to me ipa” hane.

Hõhõ, pê Ixaj xwỳ Jeju na ihhòc to hane.

13

*Aryjhy cahàc kên jarẽn xà
 Matew 13.24-30*

²⁴ Ne Jeju te hipêr me cumã hũjarên xà nõ jarên, mâr quê ampeaj kam hũjarên xà ita to me amji kampa, ne me cumã:

— Ýhỹ, cõjkwa kam Pahpãm himpej xà ata pê ihhêj rũm me hũmre te ame pjê impejti kam ame arýjhy impejti kre pyrãac. Ne me hõ pur kam arýjhy pit, ne nee kam ampo hy cahàc nõ te ihho nare. ²⁵ Mã caxwa ata kam ihtýj nõ ne gõr. Mã ihwýr curê xwýn cator, ne aracri cute arýjhy cahê na ampo hy kên ata kre, ne ma tẽ. ²⁶ Ne ahna putwrý pyxit, mã pea arýjhy cahkô ata kà, ne cute amji to ihhy, mã hanea ne ampo hy kêanre pê ahkêt ita cator ne kam ihhy.

²⁷ — Mã hamre pur kam me hàpên catêjê atajê te me hõmpun, ne ma hõ pahhi wýr me cator, ne me cumã: “Me ijõ pahhi, mâr ca ate gõ pur kam arýjhy impejti kre ita? Nõ na mã ajte jũ rũm ampo hy kên ita cator?” hajýr.

²⁸ — Mã me hõ pahhi me cumã: “Me pahcurê xwýn nõ te mõrmõ ita ton” hajýr. Mã cute mehçukij to: “Xà wa itýj me ampo hy kêanre ita to pøj pyrentu?” hajýr.

²⁹ — Mã me cumã: “Quê. Ampo na? Ca ha me to pøj pyrentu ne aracri ihkôt mempej nõ capa. ³⁰ Quêt taa ampo hy kên ita ihcuhhê, quê ha ahnaa ampo tep xà kam ahtwý, wa hacormã me amã harê, ca ha mam me ampo hy kên ata jarê ne mehpre ne cuhy kam me haxwý. Jirô pê ca ha cormã me arýjhy impejti ata jirê ne mehpre, ne nõrxà kam me haxwý” — hajýr.

*Arýjhy cahàc kên jarên kôt harên xà
Matew 13.36-52*

³⁶ Mǎ Jēju te me hàhtôti atajê jicu, ne ma ikre nŏ ma hàr. Mǎ ihkôt me ipa catêjê te ahna me hàhtêp, ne mehcukij to:

— Me ijŏ pahhi, ampo jarên mǎ ca ame imǎ harê? Ampo kôt harên xà mǎ ampo hy kêanre ita? — hajÿr.

³⁷ Mǎ Jēju me cumǎ:

— Ipê me Ahàkà pê ampo hy impejti kre catê ata pyràac. ³⁸ Ne pur ata pê pjê pyràac. Ne ampo hy impejti itajê pê me hũmre pê Pahpǎm tekjê atajê pyràac. Ne ampo hy cahàc kêanre ita pê me hũmre kêanre atajê pyràac. Ne me cupê mepahcurê xwÿn pê Xatanaj tekjê, na ri taa me to ihhimpej. ³⁹ Ne arÿjhy kêhkên xà ita pê ri ampo cunea jamre xà kam Pahpǎm te ajpên pê me atoipicokjêr xà pyràac. Ne me hàpên catêjê itajê pê cŏjkwa pĭn Pahpǎm mǎ memprar catêjê.

⁴⁰ — Ahnaa mǎ ampo hy kên ata te caxàr xà na cuhy kam me haxwÿr xà he, jĭkjê na quê ha ampo cunea jamre xà ata kam, ihtÿj me hũmre kêanre itajê to hane. ⁴¹ Quê ha ipê me Ahàkà pjê ita wÿr cumǎ memprar catêjê kujate, quê ha Pahpǎm pêPahhiti himpej xà ata pê, cute mehwÿ kên na me ton catêjê atajê me, cute me ampo kên ton to me amji pyràc catêjê atajê mea mǎ, me to pŏj partu. ⁴² Ne jũ caxuw Xatanaj jŏ cuhy prà tyc xà nare ata kam me haxwÿ, quê ha ame amrǎ, ne me wa gyj, mehkàj xàhte. ⁴³ Ne Pahpǎm na mehwÿ, quê ha quêt Pahpǎm pê Pahhiti himpej xà ata kam mehtetetti ne, ne curia ihhimpej xà ata krac ri, cahê na mehkřĭ. Ne quê me gũpar xà caxuw me akam me gapac na, ca ha atÿj me awpa.

Ampo pejti pimxur jarën xà

⁴⁴ — He cõjkwa kam Pahpãm himpej xà pè ihhêj rûm jûm xûmre nõ te jûm jõ pjê kam wakÿre prà tepti pè ôr na hĩ jàhwÿr catiamã cator, ne hacpÿa mã curia to ipimxur pyràac. Ne cumã amji kïan kam cumã hàhcukrêjatajê cunea to ihpore na hàhpan, ne hàhcukrêj jõ pore ata to, cute pjê kam ôr jĩ jàhwÿr catia to pimxur ata japrôr. Ne cute pjê ata to hõ tekjêjirô pè mã ri cormã cute ôr jĩ jàhwÿr catia caxàr.

Kën jaka pràti jarën xà

⁴⁵ — He hanea ne Pahpãm himpej xà pè ihhêj rûm jûm te kën jaka pràti japrôr catê nõ pyràac. ⁴⁶ Quê ha jũ ri ihnõ impejti na, hĩ jàhwÿrti ata nõ pupu, ne ma tẽ ne caxuw cumã hàhcukrêj atajê cunea to ihpore na apha, ne ma to tẽ, neto kën jaka pràti ata japrô.

⁴⁷ — Ne hanea ne Pahpãm himpej xà pè ihhêj rûm cô kam kryhti to tep pro xà ata pyràac, ne ajpên caxuw tep cunea na ihpro. ⁴⁸ Ne quê ha tep to hipu, quê ha cumã ipêr catêjê amcrà wÿr me cupjê, ne me to api, ne me to ihkrĩ, ne tep to ame ajcokjê pyràac. Ne impejcatêjê quê ha kàhà kam me cucjê, ne ihkêanre catêjê quê ha ma põ mã me to awcapê.

⁴⁹ — Ita jĩkjê na quê ha ampo cunea jamre xà wÿr, quê ha Pahpãm mã memprar catêjê, cõjkwa pïn me hapôj, ne mempej pè Pahpãm na mehkwy tète mehûmre kên to haprâr partu. ⁵⁰ Ne Xatanaj jõ cuhy tyc xà nare ata kam mehkên catêjê cunea to me awcapê, quê ha curia mehkàj xàhte ame amrã, ne ame wa gyj — hane.

Ampo wej me intuw jarēn xà

⁵¹ Mā Jeju te ihkôt me ipa catêjê cukij to:

— Xà ca ate me ampo ita par? — hajÿr. Mā me cumã:

— Ýhÿ — hane.

⁵² Mā me cumã:

— Ca ha me ate, ite amji kam ijapac xà kam me gapac, ne hanea ne ate me Mojxe xwÿ te me hapackre ne me cumã to hahkre na, ca ha me apê ihhêj rûm jûm pé mehkra mā hûrkwa pîn cute ampo wej me ampo tuw to hapôj pyrâac. Neihtÿj me cumã mam cute amji kam me hapac xà wej me hapu na, curmã cute amji kam me hapac xà intuw itato hahkre — hane.

17*Pê Jeju Hûm Cati jûrkwa caxuw ihpore gō**Matew 17.24-27*

²⁴ Mā Jeju me, ihkôt me ipa catêjê me, ma Capernam jō krī wÿr me cator. Mā me hō pahhiti jarkwa kôt me hûhkra kam me hām cwÿr catêjê nō te me Petrô cukij to:

— Xà quē ha gō pahhi, Pahpām jûrkwa jamār catêjê jō pahhiti mā hām jōr nare? — hajÿr. Mā Petrô cumã:

²⁵ — Quē ha ihtÿj me cuxà hār jahpan xà na amgō — hane. Ne cormã ikre mā Petrô xār, mā Jeju te ihcukij pyrentu, ne cumã:

— Jū mā mā ca ita to amji kam gapac to? Ne jūmjê quē ha krī ita jō pahhi mā me amgō? Xà ajkī krī kam mehkrī catêjê nō, nare, jūm cahkritmā curi ihkrī prām ata quē ha ajkī amgō? — hajÿr.

²⁶ Mã Petrô cumã:

— Mehcahkrit catêjê quê ha me amgõ — hane.
Mã Jeju cumã:

— Ate to hamãrti mã ne harên, ampeaj kam ri ita! Ne ita jarên xà te, quê nee curia mehkrĩ catêjê nõ hãmjör to prãm nare. Cwýrjapê ri nee ijãmjör xà nare. Ampo na? Inxũ Cati jũrkwa ri, ne ipê ihkra.

²⁷ — Ne nee imã me hũhkra kam me hãmcwýr catê ita te, pahte amji mã me Pahpãm cupa nare na, cute me pahto amji kam hapac na to prãm nare. Cwýrjapê caha ma hĩpô wýr tẽ ne kam ajore mẽ. Ne mam ate to tep pro ne to gàpir ata jarkwa kam, ca ha ihpore hy pupu ne capa, ne ma hãmcwýr catê wýr totẽ, ne paxàr jahpan xà na to amgõ — hane. Pê harkwa ita kôat ita hane.

18

Cute ampo kên tête jũm japackre xà

Matew 18.15-35

¹⁵ Ne Jeju te hanea ne ihkôt me ipa catêjê mã:

— Quê Pahpãm na mehkwy nõ acuna mã ihkên xà nõ to, ca ha ma hýrmã mõ, ne ahte ajpẽn na me ajkrut peaj ne cumã cute ato kên xà ata jarẽ. Quê ha cute aparna, ca ha curia hacpỹ mã me ajpẽn to impej.

¹⁶ — Quê apar nare, ca hacpỹa mã amji jaxà ne amji caxuw jũmjê to ajkrut, nare, menchrê ne me haprô, ne ma hýrmã me to mõ. Quê ha cute ato kên xà na me hõmpun xà atajêa na me cumã harẽ. Nãmri pê mam ramã Pahpãm jô kàhhôc harên to hane he: “Quê jũm pyxit peaj mehcukij catê wýr tẽ, ne cumã jũm jarên to kên na, quê

ha nee impar nare, nāmri quê ha jūmjê incrê ne cute hōmpun xàa na ajpēan kôt me harēnna, quê ha ihtỳj mekampa” hane. Quê ihhêaj to me akampa ne ihkên ton jicu, ca ha hacpỹa mã me ajpēn to impej.

17 — Quê ihhêaj to me akwỳ nõ ata me apar nare, ca ha Pahpām na mehwỳ mã ihcunea naharēn pa, mār quê taa me acuxà cumã mehcahôc. Quê ha nee Pahpām na mehwỳ par nare na, quê ha cupê mehcahkrit pyrác, ne cupê Pahpām jarkwajahkre kêt catêjê nõ, ne cupê Pahhiti jarkwa jirô pê ihpỹpỹm catê. Ne cupê amjia kôt ipa to prām catê, ne ihtỳj ampo kêanre ton to ipa.

Me pahte ampo ton itajê cunea na, Pahpām me pahto amji japackre

18 — Ỡhỹ, pom ate pjê kam ampo kên cahpêrhyr ita, haneane cōjkwa kam ate ihc-ahpêrhyr. Ne hanea ne ate pjê kam ampo pej to tojnõ ita, hanea ne cōjkwa kam ate to tojnõ.

19 — Ne hanea ne pjê kam cute ito amji mã mehhimpej atajê, quê ha jūmjê ajkrutne ijaprỹa na, ajpēan kôt me hàhwỳr na, quê ha cōjkwa kam Ìnxũ Cati ihtỳj ampo na me hàhwỳr xà ata to me cumã. ²⁰ Ne quê jũ ri jūmjê incrêre cakrô, amji mã ijaprỹ to pôj xà ata kam, wa ha ramã ame cahê na ipa — hajỹr.

Cu ha jūm te me pahto kên ata kam me pancryc jicu ita na

²¹ Mã Petrô Jeju na hàhtêp ne ihcukij ne cumã:

— Ijō Pahhi, jū mã wa ha? Xà wa ha ikjê te ito kên to xet xà ata na kam icryc jicu, ne cute ito kên atajê na to tojnō to xet? — hane.

²² Mã cumã:

— Jū wỳr ca cute ato kên xà ata jahpan xà na, kam acryc jicu to xet peaj. Ca ha cute ato kên ata na to tojnō to xetxěnta, ne nee cormã kam acryc jicu to tojnō nare — hane.

Jũm te nee ihkwỳ nō te to new ata to tojnō nare jarěn xà

²³ Ne Jeju mehcunea mã ihkôt harěn to:

— He côjkwa kam Pahpãm himpej xà te amji kam hapac xà pê ihhêj rũm jũmjê te hō pahhi mã me hâpên, ne cute ajpên mã me hō newto mehcahôc, ne ahna me ajpên par ata pyrâac.

²⁴ Ne mam cute ihpore to, cute to new to mirjãw ata, pahhi ata wỳr cator. ²⁵ Mã cumã hâpên catê ata pê cute to new catihti ata caxuw ihporejamreare. Mã hamre, hō pahhi te jũm te to new atato ampo na hâhpan na me mẽn, hĩxi me mehkra mea mã. Ne hanea ne hàhcukrêj cunea to hō new ata caxuw ihpore na me to hâhpan par na, cute me mẽn.

²⁶ — Mã cumã hâpên catê ita hō pahhi cuna mã ihkôn krã na hỳr, ne cute ahna hàhwỳr ne cumã:

— “Ijō pahhi, ito amji mã awjamã, wa ha itỳj amã ijàmjōr to imōr ita kam ijàmjōr pa!” hane.

²⁷ Mã hō pahhi mã caprĩ xà, mã cute hō new catihti ata mea mã, ihcunea na to tojnō.

²⁸ — Mã ma cute hō pahhi to new ata na tẽ. Ne cute jũm te ihpore hy te xěj peaj to, to new ata

cajpar. Mã cute jũm ita jŏkre riihcuhtom, ne apu to ahcujrŏ ne cumã:

— “Imã amgŏ! Ampo to ate ito new ata jahpan xà na imã amgŏ!” hajÿr.

²⁹ — Mã jũm ita cuna mã ihkŏn krã na hÿr, ne ahna hàhwÿr, ne cumã harkwa to:

— “Ito amji mã awjamã, wa ha itÿj amã ijàmjŏr to imŏr ita kam ijàmjŏr pa!” hajÿr.

³⁰ — Cakrô, mã nee ajte cute impar nare, ne ihkên mã mên. Ne cute me hacjên xà kam haxàr, mâr quê curia ihcuhhê, ne ihcuhhê xà ata to cumã amgŏ.

³¹ — Mã hamre, me hàpên catêjê na mehkwy nõ, cute ihkên ton ita na hŏmpun, ne apu kam incryac to incryc, ne ma hŏ pahhi te to tojnŏ ata wÿr tẽ, ne cutecumã harên par.

³² — Mã pahhi te hipêr cumã hàpên catê ata na hàhwÿr ne cumã harkwa to:

— “Imã hàpên catê kêanre ita! Ca ate iwÿr, wa ite ate ito new catihtti ata na ato tojnŏ, ca ma tẽ. ³³ Ne nee ate amji cuxà akwÿ nõ ata caprĩ, ne to tojnŏ nare icuxà, pom wa iteacaprĩ ne amã hikran, ca ma tẽ ita? Ampo na mã ate icuxà to hajÿr nare?” hane. ³⁴ Ne hŏ pahhi ita apu kam incryac to incryc, ne ma me hacjên xà wÿr cute cumã hàpêncatê ata kujahêc, mã cute me haxàr. Na quê ha curia ihcuhhê, ne amji pupun to kêanre to ihcuhhê, ne xacute ampo to hŏ pahhi to new atajê cunea jahpan xà na hàmjŏr pa, necormã amji caprã — hajÿr.

³⁵ Ne Jeju te me cumã hÿjarên jicu xàa kam me cumã:

— Ca ha cute me ato new catêjê me, cute me ato kên catêjê atajê to tojnô ne me hîcu nare na, quê ha cômka kam Inxú Cati me acuxà nee ate me to kên atajê to tojnô ne hîcu nare — hajÿr.

20

*Pur jô pahhi me cumã hàpên catêjê jarên xà
Matew 20.1-16*

¹ Mã Jeju te hipêr me cumã hũjarên ne me cumã:

— Cômka kam Pahpãm himpej xà te amji kam hapac xà pê ihhêj rûm pîxô krô kre catêjê jô pahhi pyrâac. Ne ma hãn ne iràrâtia na, cumã me hàpên catêjê japên to pra, cute mehkwy cajpar, ne hàpên xà na me ajpên par prãmte.

² Ne pê pjê ata kam, pê amcro pyxit to me hàpên jahpan xà na ihpore hypyxit to ajco me amji mã amgô. Na ri mehkôat amcro pyxit to me hàpên to pyt jahpan xà na ihpore ihhypyxit to me cumã hàmjôr xà na cute me ajpên par. Ne ma cute me hàpên xawÿr mehkujahêc, mã me hàpên to mō.

³ — Mã ramã ahna pyt jàpir, mã ma krĩ cape na hipêr cumã me hàpên catêjê japênto tē. Ne curi cute me hũmre kwÿ te nee ampo to mehàpên nare, ne cama ame ipa atajê kwÿ pupun. ⁴ Mã me cumã: “Ca ha me hanea ne me imã ijô pîxô to apê, wa ha ate me gápên xàatajê jahpan xà na catyt kam me amã amgô” hane. ⁵ Mã ma me mō.

— Mã ramã pyt me pahkrã jimoc kam hÿr xàa kam, cuthipêr itajê to hajÿr, ne cute me haprôr, cumãme hàpên xà caxuw. Ne ramã pyt pec to mō, mã cute hipêr itajê to hajÿr. ⁶ Ne

ramã pyt xàr xàa wỳr, mã ma hacpỹ mã curi cute me cumã hàpên catêjê japrôr xà wỳr amji jaxàr. Ne cute hipêr me hũmre kwỳpupun, mã mehrĩ, mã cute mehcukij to: “Ampo na mã ita kam ampo to me gápên nare kam, me ana pyt?” hajỹr.

⁷ — Mã me cumã: “Ampo na? He nee jũm te me imã me ijápên xà nŏ jarên nare na ri” hajỹr. Mã pĩxô na pur jŏ pahhi te mempar ne me cumã: “Ca ha hanea ne imã me apê” hajỹr.

⁸ — Mã pyt xàr xàa kam, mã pĩxô na pur jŏ pahhi te cumã me hàpên catêjê jŏ pahhi na hàhwỳr ne cumã: “Me hàpên catêjê mã akij, ne me cumã gàmjŏr pa. Ne ca ha hapua na ite me haprôr atajê mã mam gàmjŏr kam tẽ, ne hapua na ite mam me haprôr itajê mã amgŏ” hajỹr. Mã harkwa kôt cute ton.

⁹ — Mã ramã pytre kam, me hàpên kam cute me to ihtêm catêjê atajê teahpỹanre na ihpore ihhy pyxit ne mencwỳr par. ¹⁰ Mã iràràtia na cute me hàpên kam ihtêm catêjê atajê, ihtỳj me hirôa pê me hàmcwỳr na me amji cãmji cakrô, mã cute me cumã ihporeihhy to ihcahkũm atajêa jŏr. ¹¹ Mã cute amencwỳr, ne me hŏ pahhi na mehcakôc kam mehtêm. ¹² Ne me cumã: “Pỳhàpà! Pom hapua na me hũmre jápên kênre itajê jàmchwỳr xà me, me ijàmchwỳr xà ita pipêan ajte? Wa iràràtia na ite me ijápênkam itêm. Ne amcro mã me ijũcanãar kam, ite me ijápên to pyt cakrô, mã ajte me ijàmchwỳr xà itajê pipêan!” hajỹr.

¹³ — Mã pĩxô na pur jŏ pahhi te me cumã harkwa to: “Me ikwỳ nŏ catêjê me ikampa, wa

nee ite to ihnõ cupan nare. Mår cu pahte ihpore hy pyxit peaj na ate me gápên to pyt na, pahte me ajpên par ta? ¹⁴ Me gô pore incwa, ne ma me gûrkwa wÿr me to pra. Wa mam ite hũmre mã ijô pore to ijàmjôr to prãm ata to, wa ite hapua nahũmre itajê mã ijàmjôr, ne me ato ipipên partu. ¹⁵ Xà wa ha nee ajkĩ ite ijô pore to ijàmjôr na prãm ata to ijàmjôr nare? Xà ca ite me to impejtixà ita jũ na, ca ame kam acryc?” — hajÿr.

¹⁶ Ne Jeju te harên jicu xà kam me cumã:

— Quê ha jũ caxuw Pahpãm pê pîxô na pur jô pahhi ata pyràac. Ne mehkryjre me, me cati to ajpëan. Ne hapua na me ipa itajê me, mam me ipacatêjê to ajpëan — hajÿr.

21

Mehkra te hũm kam hapac, ne me kam hapac nare jarên xà

Matew 21.28-32

²⁸ Ne Jeju te cute amehcukij catêjê mã ampo to hahkre prãmte me cumã:

— He pê hũmre nõ mã ihkra xũmre ajkrut. Mã cute mam ihkà ita mã harkwa to: “Ikra, ita kam ca ha imã ite pîxô krô kre xà ata kre” hajÿr.

²⁹ — Mã ihkra ita te impar ne cumã harkwa to: “Imã imôr prãm nare” hane. Ne hapu na cute amji kam hapac, ne ma tẽ.

³⁰ — Mã hanea ne ihkra nõ mã cute harkwa to: “Ikra, ita kam ca ha imã ite pîxô krô kre xà ata kre” hajÿr. Mã ihkra ita te impar ne cumã: “ÿhÿ inxũ, wa ha itÿj tẽ” hajÿr cakrô, nee môr nare.

31 — Měr hōhō, wa ha ita na me acukij. Me amã, jŭm mã pê hŭm te amji mã ampo na to prãmtixà ata to? Xà mam kà ita, nare, hapu na ita? — hane. Mã cute impar ne cumã:

— Por mam ihkra xŭmre kà ata — hajŷr. Mã Jeju cumã:

— He me apê hapu na jŭm mã ihkra ata pyrãac. Ne atŷj me garkwa to me apê Pahpãm kôt me apa catêjê na me amji jarê, ne nee ihkôt me apa nare. Me amãa me hŭhkra kam me hãm cwŷr catêjê atajê me, pyjê inxyre atajê me girôa pê mehkéanre cakrô, mãramã me acumam Pahpãm himpej xà mã mencjêj to me mō. 32 Ampo na? Pê Jowãw ajpên me awŷr mō, cute me amã pry ata jarên prãmte, ca ajte nee ate mempar ne amji mã me to me ahimpej nare. Ne mehŭhkra kam me hãm cwŷr catêjê me, pyjê inxyre atajê te mempar pyrentu. Ca ate me ita pupun cakrô, ca nee ate me to amji mã me ahimpej ne mempar nare — hane. Mã ma me pra, ne nee hipêr cute mehcyt nare.

25

Pyjê te tej jarên xà

Matew 25.1-13

¹ Mã Jeju te, cute amji jaxàr xà to me cumã hahkre prãmte me cumã:

— Amcro ata kam, quê ha cōjkwa kam Pahpãm himpej xà ata pê ihhêj rŭm mecuprŷ te tej atajê pyrãc. Ne cute ahpŷanre na me hō pôc xà incwŷr, ne pry cahti ri me to jŭm xŭmre jikwa tuwxà ata jikaj. Ne caxwa ri ihtŷj mehkrĩ ne me

hikaj, cute me hũnâr ne mehkôt cahãj ata jũrkwa kam amji kĩn wỳr me hàr prãmte.

² — Ne me cuprỳ te xĩc ne mehkrã nare, ne mehkwy te xĩc itajê quêt mehkrã kre te amji jahkre pejti. ³ Ne por mehkrã nare atajê te ame hõ pôc xà incwỳr, ne nee caxuw amji mã me cacô incwỳr nare. ⁴ Mã quêt mehkwy te amji mã me cacô incwỳr. ⁵ Mã cormã hũmre jikwa tuw xà na mehkwy itajê apu mehkên, mã ame hõt ne pry cahti ri ame hikaj xà ame hikwa ne ame gõr.

⁶ — Mã ramã caxwa picapôn kam, cute mehkrãhhia kam mençrer na mempar. Mã me cumã caràr to: “Ramã me hikwa tuw xà na mehkwy me amji to mõi! Ajpên cuna mã me pra!” hajỳr.

⁷ — Mã me cuprỳ te me tej itajê amehkrĩ, ne ame ipimprar, ne cute ame hõ pôc xà atajê to imej par, mãr quê me cumã ihpôc pej. ⁸ Mã hamre me cuprỳ krã nare atajê pê ihpôc xà cacô jamre, mã me cupê ihtyc, mã mehkwy mã: “Me imã gõ pôc xà cacô kwỳ incire ne. Ampo na? Ramã me ipê me ijõ pôc xà cacô jamre, ne ramã ihtyc to mõi” hajỳr.

⁹ — Mã me cuprỳ krã kreti atajê me cumã: “Jũ wỳr quê. Hamreare, jũ wỳr quê incire ita kam me pahcatwỳ. Ca hama me pra ne caxuw amji mã mehkwy japrõ” hane.

¹⁰ — Mã ma ihpôc xà cacô kwỳ japrõr to me pra, mã me hakàn pê me hikwa tuw xà na mehkwy cator. Mã cute me cumã me hikwa tuw atajê jũrkwa jarkwajihê mên, mã amji kĩn wỳr mehkôt me hàr. Mã me ahna cute me to hihê.

11 — Mă me ahna ahtũmre, mă mehkră nare atajête amji mă me cacô japrôr, ne me cator, ne ame carâr to: “Pahhi, pahhi, cama me ijamă, wa me cuxà me acjêj!” hane.

12 — Mă me cumă: “Ipê me gahkre kêatre, wa nee ite pry cahti ri me anõ pupun nare. Ne ramă ikre mă menciêj xà jirô pê ihpým, mă hihê” hane.

13 — Hõhõ, cwýrjapê ca ha me amji jamă, ne me gâhcuprõn hiahpuro, nãmri me apê ipê me Ahàkà te amji jaxàr xà jõ amcro ata jahkre kêatre, cõt ca ihhêaj to ahtwý — hajýr.

*Me ajpên pê me pahcunea to ipicokjêr xà
Matew 25.31-46*

³¹ Mă Jeju te me cumă Pahpãm te mehçukij xà to hahkre prãmte me cumă:

— Quê ha me Ahàkà amji to Pahhiti, ne ajpên ahpar mă mõi, cu mă memprar catêjê cunea me, ne pahhi krĩ xà catia ata kam me jý. ³² Quê ha pjê kam mehkrĩ atajê cunea cuna mă me cuprõ, quê ha me to ajcokjê. Pom ahnaa mă carà cahàcre hôhti to me ipijapar catêjê, hãn ne ihhõhti ita pê, increcrerti to capră ne to ajcokjê he, ita na quê ha me ato. ³³ Ne quê ha awpõc rũm carà cahàcre hôhti to cuprõ, ne awke rũm ihhõ nare itajê to cuprõ.

³⁴ — Ita na wa ha ipê me gõ Pahhiti awpõc rũm me xa itajê mă ijũjarên to: “Por Inxũ te me ato impej atajê, ajpên me mõi. Ajpên me mõi ne ihhimpej xà krac ri me axà. Por pê mam pjê teamji ton xwýjrea na, Inxũ me amă ihhimpej xà to ata mă, ca me acjêj. ³⁵ Ampo na? Nee mă ampo na nare. He pê imă prãm, pê ca me imă

ijarte. Ne imã kôr, pê ca me ikôm. Ne icahkrit cakrô, pê ca me gûrkwa wÿr me ijaprô. ³⁶ Ne pê ipê ikà nare, pê ca me imã ikà gô. Ne pê wa ixà, pê ca me ijamã. Ne pê me hacjên xà kam me ijaxà, pê ca ma me ipupun to me apa” hajÿr.

³⁷ — Mã mempejti atajê te mehcukij to: “Pahhiti, jũ caxuw ri amã prãm, wa ite me amã gô jôr? Ne amã kôr, wa ite me amã cô jôr? ³⁸ Ne jũ caxuw ri acahkrit, wa ite me ijûrkwa wÿr me gaprôr? Nare, apêakà nare, wa ite me amã me akà ita jôr? ³⁹ Ne jũ caxuw ri axà, nare, cute me gaxà, wa ite me apupun prãmte awÿr me mō?” hajÿr. ⁴⁰ Mã Pahhiti te impar ne me cumã: “Ampeaj kam wa ha me amã awjarê, por ikôt me ipa catêjê kryjre nō mã ate me acaca xà tonata, imãa ca ate me ton” hajÿr.

⁴¹ — Jirô pê mã ri cute awke rûm amehcuhhê atajê mã: “Icuna mã me akêanre atajê, ipê me ajcamê. Ne maXatanaj me, cumã memprar catêjê mã, iteme to kên xà na cuhy tyc xà nare ton ata wÿr me pra. ⁴² Ampo na? Nee mã ampo na nare. He pê imã prãm, pê ca nee me imãijarte nare. Ne imã kôr, pê ca nee me ikôm nare. ⁴³ Ne pê icahkrit, pê ca nee me gûrkwa wÿr, me ijaprôr nare, ne ipêikà nare, pê ca nee me imã ikà jôr nare. Ne pê ixà, pê ca nee me ijamãr nare, ne pê me hacjên xà kam me ijaxà, pê ca neekam me ito amji japackre ne me ipupun nare” hane.

⁴⁴ — Mã mehkên catêjê te mehcukij to: “Pahhi, jũ caxuw wa ite me amã prãm na me apupun, ne amã kôr me, acahkrit me, apê akà nare me, axà

me, me hacjên xà kam ite me apupun, ne nee ite me atehcajpar nare?" hajÿr.

⁴⁵ — Mă Pahhiti me cumă: "Ampeaj kam wa ha me amă awjarê, ca hăn ne mehkryre atajê tehcajparprâm nare, ne me hîcu ita kam, nee ate me itehcajpar nare, ne hanea ne ate me ijicu, ne me icaca" hane.

⁴⁶ — Hôhō, pom mehkên te me hajÿrjê, quê hama mehkên mă menciêj xà ata wÿr me pra, ne curia quê ha amji pupun to kêanre to mehcuhê rohnÿtti mă. Quêha hanea ne, mempejti atajê ma mencaca xà impejti tÿrrohnÿtti mă xà ata wÿr me pra — hane.

(Pê Matew harên to hane. Pê Ruc hipêr harên kam to încrà to hane he.)

Pê Jeju amcro cunea kam ajco me cumă ampo tohahkrea to pyt, Pahpâm to me amji kam hapac xà jÿrkwa kam. Ne ahna caxwa, pê ma krî pê hapôj, Pîxô jô kên wÿr, ne curia hăn ne amji to apê. Pê cōjkwa caprêc kôt ajco me hàhtôa ne maPahpâm to me amji kam hapac xà jÿrkwa wÿr me pra, cute me Jeju kam hapac prâmte.

27

Pê Juta amji cura

Matew 27.3-10

³ Pê Juta Carijot xwÿ ata te Jeju curê xwÿncatêjê mă hahkre. Mă cute ihkên mă me mên. Mă cute nee me curê xwÿn pê amjipytâr nare na hahkre pej, me ajkaam amji mă:

— An! Wa ite to ihcupan crire nare! Ne ite ijô Pahhiti kên mă mên. Ne quê ha ihtÿj xãmte

mehcura! Wa ha tẽ ne intête mehcahpêta — hajÿr. Ne cute ihpore hy te trĩnta atajê pyr, ne ma hacpÿ mã Pahpãm to amji kam me hapac xà jũrkwa wÿr, cute Pahpãm mã mehcajrên catêjê jŏ pahhi me, prohti kam wÿr to tẽ. ⁴ Ne curi to cator ne me cumã:

— Pom ite me amã ihpore hy te trĩnta na ijŏ Pahhi kên nare ata jŏr ita. Nãmhã he, mĩ! Hacpÿa mã me apy! Imã ihkĩn nare. Wa ite to cupan. Ampo na? He neehũmre ita kên nare, ne impejti cacrô, wa ite me amã hŏr xà ita kôt ca ha xãmte mehcura — hajÿr. Mã me cumã:

— Wa nee ita na me ato amji japackre prãm nare, atea ca amji mã ita ton — hane. Ne nee me cumã hacpÿ mã me ihpore pyr prãm nare.

⁵ Mã Juta te Pahpãm to me amji kam hapac xà jũrkwa kam ihpore hy ata to me cumã hũcapêr, ne ma tẽ. Ne jũ ita ri cute amji jŏkre kwÿr ne ihtyc.

⁶ Mã cute mehpare ata to cuprŏn ne me ajpên mã:

— Ihpore ita te ri jũm tyc xà ata japrŏr, na ri cupê me caprô jŏ pore. Na ri Mojxe xwÿ te me pajapackre xà kam, Pahpãm jũrkwa kam pahte meihpore ita to me pajàhhuc xà na ihkaj na — hajÿr. ⁷ Cwÿrjapê ri cute ihpore ata na me ajpên par, ne cute me to carêc te pot ton catê ata pê, hŏ pjê atajaprŏr, mehcahkrit jarêt xà caxuw. Ne cute mehcahkrit jarêt xà na me ton. ⁸ Cwÿrjapê ri ita kam cormã cute me pjê ata mã haprÿ to: “Me caprô jŏ pjê” hane. ⁹⁻¹⁰ Ne pê ramã rÿ pêa mã Jeremij xwÿ pê Pahpãm jarkwa to ihcakôc

catêjê nõata Pahpãm jarkwa na hõ kàhhôc kam,
ita na ihhòc to hane he:

“Mã Juta catêjête me hõ pahhi kên mã me mên
jahpan xà na,
mehpore hy te trĩnta jŏr na me ajpên par,
ata ri hacpỹa ne cute me ipyr,
ne me to pjê te pot ton catê pê hõ pjê japrŏr”
hane.

Mã ahnaa cute hajỹr.

Pê Pirat mã hĩxi cupê Jeju cawpa

Matew 27.19

¹⁹ Ne cormã Pirat pahhi krĩ xà kam jỹ ne apu
Jeju cukij, me ajkaam mã hĩxi te harkwa kujahêc
ne cumã:

— Ca ha nee hũmre pejti te jũ caxuw ampo
kên ton nare ata to kên nare. Ampo na? He
caxwa ri ite hũtir kêanre — hajỹr.

Pê pĩ na me Jeju xŏr na harkwa

Matew 27.24-31

²⁴ Mã Pirat te nee me cupê Jeju mã hikran nare
na amji jahkre pej. Mã ame hàhkrihkrit catia
kam, me hàhtôti atajê ihtỹj me pahhi jũhhyr
prãm. Mã pahhi ata te nee Jeju curan na me
cumã hũjahkre nare na amji jarên xà caxuw, cô
na hàhwỹr, ne kam hũhkra cuhhôn, mehcunea
kam mare mã. Ne hũhkra cuhhôn kwya kam
cute me cumã:

— Wa nee ite hũmre ita curan na me amên
nare, ne me atea ri mehcuran xà — hajỹr. ²⁵ Ne
mehcunea te caràr to:

— Me imã, ite mehcuran jahpan xà na, ihtÿj me ikam me ikên pÿm, ne hanea ne me itàmwxÿy kam ihpÿm na to prãm — hajÿr.

²⁶ Mã Pirat pê pahhi ata te me cumã Parapa mã hikran. Ne cute pryti kà to Jeju cahhyr na me mën, ne pea cute krãhtare mã me hõr, mãr quê mehcahhy catia, ne pĩ na me cuxô ne mehcura.

²⁷ Mã ma krãhtare atajê me to ihhimpej catê pê Pirat ata jÿrkwa wÿr Jeju to me mõi, ne curia cute krãhtare cunea to cuprõn, mã cute mehkrã tu ne to xa. ²⁸ Ne cute me cupê ihkà to pøj, ne me ahna pahhi kà tepti japjêhti ata mën, ne me cumã to ihkà. ²⁹ Ne hõmjĩ to me pahhi krãhkà ne ihkrã mã me haxàr. Ne awpõc rÿm hÿhkra mã pĩ nõ to pahhi jõ kõi ne me haxàr. Mã curia me cuna mã to xa. Ne me to hapactu xà kêanre ata kam me to incrà, ne cuna mã mehkon krã na mehkrĩ ne me cumã:

— Apê Juta catêjê jõ pahhi catia ne apej! — hane. ³⁰ Ne kam me harcõ rë, ne hÿhkra kam me cupê pĩ ata to pøj, ne ihkrã kam me to ihcahhy. ³¹ Ne cute me to hapactu xà kêanre ata jirõ pê intête me cupê pahhi kà tepti ata caxàr, ne hacpÿa mã ihkàa to me cumã ihkà. Ne ma pĩ na cute menxõr ne mehcuran xà ata wÿr me to mõi.

Jeju tyc xà wÿr awcapàtkõ

Matew 27:45-46

⁴⁵ Mã ramã pyt me pahkrã jimoac kam hÿr xàa kam, cute hàhcujro to hìcu, ne ampeaj kam awcapàtkõ, neawcapàtkõ ita na pyt pipkjêr.

⁴⁶ Ne pyt pec pejti kam Jeju kÿjti pëa mã caràr ne:

— Inxÿ Cati, Inxÿ Cati! Ampo na mã ahte ate irer to hajÿr? — hane.

*Pê krĩ jamār catêjê Jeju kre jamã**Matew 27.62-66*

⁶² Ne ramã Juta catêjê kôt xà jŏ amcro ata cator. Ne Pahpãm mã mehcajrën catêjê jŏ pahhi kwỳ me, Parixêw catêjê me, Pirat pê pahhi me, cute me ajpën par. ⁶³ Ne me cumã harkwa to:

— Me ijŏ pahhiti, wa ite cormã me Jeju xwỳ hêj xi xà ata to me amji japackre, nãmri cute amji jarën to: “Quê ha ina amcro incrê, wa ha hacpÿa mã ihtĩr” hajÿr. ⁶⁴ Ne cu ha pahtÿj me harêt xà ata jamār to impeaj ne, quê ha xa ahna amcro incrê, cu ha cormã me hamār jicu. Nãmri cu ha me ita ton nare, quê ihhêaj to ihkôt me ipa catêjê me hĩ to ahkĩ, ne me harën to: “Hacpÿa mã ihtĩr!” hane. Quê ha mehhêj xi xà ita, mam ita jirôa pê ihkêanre ne — hajÿr. ⁶⁵ Mã Pirat te me cumã harkwa to:

— Nãmhã ijŏ krãhtare catêjê amehcuhhê he. Ca ha me haprô, ne me to mŏ, ne cute me harêt xà ata jamār na me amẽ, quê me hamār to mempeaj ne — hajÿr. ⁶⁶ Mã ma cute me haprô, ne me to pra. Ne cute me kën kre kam me harêt xà ata jarkwa na, me ihtô xà to me ihtô, jũm te aracri ihcaxun cupate. Ne curia ame ahname ipa, ne ame hamār to ame ipa, ne ma mehcuhhê ne me hŏmpu, ne me hamã.

28*Krãhtare ame cumã hêj xi jarën na ajpën pa**Matew 28.11-15*

¹¹ Ne cormã pyjê krĩ wÿr pry kôt me mŏr kwÿa kam, mã krãhtare te Jeju kre jamār atajê kwỳ te Juta catêjê jŏ pahhi kwỳ atajê mã Jejukre te jũ

mãn xà atajê cunea na harên par. ¹² Jirô pê mã ri cute jũ mã me ton xà ata na ahna me ajpên par, ne me krãhtare kwỳ mã ihpore catia ne hõr, ne me cumã:

¹³ — Ca ha me gũjarên to ame apa to me hane he: “Wa me ijikwa ne me gõr, mã Jeju kôt me ipa catêjê cator, ne ma cute me hĩ to hàhkĩj ne me to tẽ” hane.

¹⁴ — Quê ha me pajõ pjê jõ pahhiti ita kampa, ne ajteare mã ampo to kam amji kampa, wa ha me cumã ate me harên xà itajêa na harê. Hamrequê ha cute, me ite me to amji kam me ijapac xà ita na to amji kampa, quê ha nee me amã ihkên xà nõ cator nare — hajÿr. ¹⁵ Mã pea Jeju kre jamãr catêjê atajê te me ihpore ita pyr, ne ihtÿj ame cumã mehhêj xi xà na cute me ajpên par atajê jarên to meipa. Mã mehhêj xi xà atajê Juta jõ pjê cunea kôt ihcahkũm. Ne cormã ita kam mehhêj xi xà ita ipa.

*Pê Jeju pjê cunea kôt ihkôt me ipa catêjê kujate
Matew 28.16-20*

¹⁶ Mã Jeju kôt me ipa catêjê te me õxi atajê, ma, por pê Jeju Hĩpôjajo jõ kên to me cumã ihcakôc ata wÿr me mõi. Mã curia Jeju te me cumã amji to ipipê. ¹⁷ Mã cute me hõmpun ne cuna mã mehcunea pÿpÿm, ne Jeju to cute me cati prãmte me to ihcakôc pejti. Mã cormã mehkwy me amji mã: “XàJejua mõrmõ ajkĩ?” hane.

¹⁸ Mã ma Jeju me hÿrmã mõi, ne me cumã:

— Inxũ te imã pjê me cõjkwa kam ampo cunea to ite ihmpej xà caxuw imã carôt jõr, ne ahna imã harkwa. ¹⁹ Cwÿrjapê ca ha pjê cunea kam mehkrĩ atajê wÿr me pra, ne catyt kam ijarkwa

kôt me ipa catêjê na me to, quê catyt kam ikôt me ipa. Caha Inxũ me, Carõ Pejti me, ipê ihkra japyrý na cô kam mehcumrã. ²⁰ Ne ite me amã ampo cunea to ihmpej atajê to me cumã hahkre, mãr quê catyt kam ihcunea kam me hapac to me ipa. Ne wa ha itýj amcro cuneakam me acahê na ipa, quê ha ahnaa ampo cunea jamre xà kam hàhhuc na, ca me to amji japackrea ne — hane.

PAHPÃM JARKWA CUPAHTI JÕ KÀHHÔC
Canela: PAHPÃM JARKWA CUPAHTI JÕ KÀHHÔC
(Portions)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Canela)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

09d4e460-c38b-52b7-81c1-8300bfeb466a